

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 23. novembrī
(OR. en)

14412/18

SOC 716
EMPL 536
ECOFIN 1065
EDUC 431

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	2019. gada Eiropas pusgads

Pielikumā ir pievienota prezidentvalsts orientējoša piezīme politikas debatēm par 2019. gada Eiropas pusgada paketi, kas paredzēta EPSCO padomes 2018. gada 6. decembra sanāksmē.

SOCIĀLI EKONOMISKAIS KONTEKSTS

Situācija nodarbinātības un sociālajā jomā turpina uzlaboties. Ekonomikas izaugsmes veicināta darbvietu radīšana un nodarbinātība ir sasniegusi rekordaugstu līmeni Eiropas Savienībā. ES ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi panākt 75 % nodarbinātības līmeni 2020. gadā. Tomēr atšķirības nodarbinātības līmeņa rādītājos visā ES arī liecina, ka problēmas joprojām pastāv, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kuras krīze ir skārusi vissmagāk. Neraugoties uz samazināšanās tendenci, jauniešu un ilgtermiņa bezdarba līmenis joprojām ir augsts, un vīriešu un sieviešu nodarbinātības līmeņa atšķirības joprojām ir lielas. Nodarbinātības līmenis mazkvalificētiem cilvēkiem pašlaik ir gandrīz par 30 procentu punktiem zemāks nekā cilvēkiem ar augstāko izglītību.

To cilvēku īpatsvars, kuriem draud nabadzība vai sociālā atstumtība, ir būtiski samazinājies, un tas ir zemāks par pirmskrīzes līmeni. Tomēr ir jāpalielina centieni, lai sasniegtu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķi samazināt nabadzību un sociālo atstumtību. Politikas jomās būtu īpaši jāpievēršas neaizsargātām personām, piemēram, bērniem, cilvēkiem ar invaliditāti un migrantu izcelsmes personām.

Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgads turpina stimulēt reformas valsts līmenī, vienlaikus liela nozīme ir reformu īstenošanai un valstu līdzdalībai.

RUDENS PAKETE

Komisija savā **2019. gada rudens paketē** ir likusi uzsvāru uz dalībvalstu snieguma pārraudzību saistībā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kas iekļauts jau 2018. gada pusgada īstenošanā. Vienotā nodarbinātības ziņojuma (VNZ) projektā ir iekļauti secinājumi no sociālo rezultātu pārskata, kas parāda, ka dalībvalstis gūst panākumus galvenajās pīlāra dimensijās. Tomēr ekonomikas atveseļošanās vēl nedod labumu visiem iedzīvotājiem. Dažas no problēmām saistībā ar konkrētiem pīlāra principiem ir digitālās prasmes, algu konverģence, darbvietu kvalitāte, pensiju ilgtspējība un atbilstība, ilgtermiņa aprūpe, mājokļi.

Ir pienācis laiks dalībvalstīm **paātrināt** darba tirgu un sociālās aizsardzības sistēmu **reformas**, tādējādi sekmējot konvergenci virzībā uz labākiem dzīves un darba apstākļiem Eiropas Savienībā.

Saistībā ar jaunajām tehnoloģijām, globālo konkurenci un demogrāfiskajām pārmaiņām **darba pasaule strauji mainās**. Dati liecina, ka jau patlaban ap 2 % darba ņēmēju pusi vai vairāk no saviem ienākumiem nopelna reižudarba ekonomikā. Nav skaidrs, vai tie dod ieguldījumu sociālajā aizsardzībā. Tas palielina ar stabilitāti saistītās problēmas pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmās, kas jau tā ir noslogotas, ņemot vērā demogrāfiskās attīstības tendences. Tādēļ aizvien lielāka nozīme būs pasākumiem, ar ko uzlabot finanšu ilgtspēju un nodrošināt pensiju atbilstību.

Kā uzsvērts **gada izaugsmes pētījumā**, reformām būtu ES jāpadara **iekļaujošāka** mainīgajā darba pasaulē. Prioritārā kārtā ir jāatbalsta investīcijas cilvēkkapitāla stiprināšanā. Līdz ar demogrāfiskajām pārmaiņām un jaunajām tehnoloģijām dalībvalstīm ir efektīvāk jāiegulda **izglītībā, prasmēs un mūžizglītībā**, lai cilvēkus nodrošinātu ar to, kas vajadzīgs kvalitatīvām darbvietām, un arī jāveicina turpmāku darbvietu izveide un ražīgums. Tajā pašā laikā ir svarīgi prioritāru nozīmi piešķirt ieguldījumiem labi funkcionējoša aktīva darba tirgus politikās un efektīvās un iekļaujošās **sociālās aizsardzības sistēmās**.

Komisija ir paredzējusi 2019. gadā nodrošināt spēcīgākas un **efektīvākas saiknes starp pusgadu un Savienības finansējumu laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam** atbilstoši Komisijas priekšlikumiem par jauno daudzgadu finanšu shēmu. Mērķis ir nodrošināt lielāku sinerģiju un papildināmību starp ekonomikas politikas koordinēšanu un kohēzijas politikas fondiem. Lai sasniegtu šo mērķi, 2019. gada Eiropas pusgadā lielāks uzsvars tiks likts uz investīciju vajadzību konstatēšanu un sarindošanu prioritārā kārtībā nolūkā virzīt turpmākās plānošanas lēmumu. Šajā sakarā izšķiroša nozīme būs dialoga pastiprināšanai par valsts investīciju trūkumu.

Ārkārtīgi svarīgi ir laikus un konstruktīvi iesaistīt **sociālos partnerus**, lai labāk izstrādātu reformas un palielinātu valstu līdzdalību. Labi funkcionējošs sociālais dialogs, kas aptver darba tirgu, sociālo un ekonomikas politiku, ir būtisks Eiropas sociālā tirgus ekonomikas elements. Tāpat **pilsoniskās sabiedrības organizāciju** pieredzei ir liela loma, lai nodrošinātu reformu efektīvu izstrādi un īstenošanu.

Ņemot vērā minēto, ministri tiek aicināti nākt klajā ar viedokļiem par 2019. gada Eiropas pusgada rudens paketes galvenajiem elementiem, īpaši pievēršoties šādam jautājumam:

- *Vai rudens paketē, jo īpaši gada izaugsmes pētījumā un vienotā nodarbinātības ziņojuma projektā, izklāstītās **galvenās prioritātes** ir atbilstošas, ņemot vērā izaicinājumus saistībā ar mainīgajiem darba tirgiem un ietekmi uz sociālās aizsardzības sistēmām?*
-